

การใช้กิจกรรมประกอบจังหวะเพื่อพัฒนาความรู้
ด้านคำศัพท์และความคงทน
ในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
THE USE OF RHYTHMIC ACTIVITIES TO DEVELOP ENGLISH
VOCABULARY LEARNING AND RETENTION OF
PRATOMSUKSA 4 STUDENTS

พรรณนที โชติพงศ์

โรงเรียนบ้านปากกลาง จังหวัดนครศรีธรรมราช

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการใช้กิจกรรมประกอบจังหวะที่มีต่อความรู้ด้านคำศัพท์ ความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ และศึกษาความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมประกอบจังหวะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดปากบ่อ กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 1 ห้องเรียน 40 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ดำเนินการทดลอง 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบ คาบละ 50 นาที รวม 24 คาบ ไม่นับรวมคาบที่ใช้ในการทดสอบ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการสอนโดยใช้กิจกรรมประกอบจังหวะเป็นกิจกรรมหลักในบทเรียน จำนวน 12 แผน แบบทดสอบวัดความสามารถในด้านความรู้คำศัพท์และความคงทนในการเรียนรู้ แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และ t-test for Dependent Samples

ผลการศึกษาพบว่า

1. การใช้กิจกรรมประกอบจังหวะ ทำให้นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยจากแบบทดสอบหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. มีคะแนนความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษหลังจบการทดลองเมื่อเวลาสิ้นสุดแล้วเป็นเวลา 2 สัปดาห์ กับ 4 สัปดาห์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมประกอบจังหวะ มีความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง

คำสำคัญ : กิจกรรมประกอบจังหวะ, ความรู้ด้านคำศัพท์, ความคงทนในการเรียนรู้, ภาษาอังกฤษ

Abstract

The purpose of this research was to study the effect of using rhythmic activities on vocabulary learning and retention of Pratomsuksa 4 students.

The sample group was Pratomsuksa 4 students in their first semester of the academic year 2008 at Wat Pakbor School, Bangkok. They were selected via the simple random sampling technique. The research was carried out for twelve weeks two periods a week. The research took for twenty-four class periods, fifty minutes each, excluding the test periods.

The instruments used in this research were twelve lesson plans, a test on learning achievement and on retention of vocabulary, a questionnaire about the student's satisfaction on learning vocabulary with rhythmic activities, and an interview record form. The data were statistically analyzed by mean, standard deviation and t-test for Dependent Samples.

The findings were as follows:

1. The students taught by rhythmic vocabulary activities gained higher posttest mean scores than the pretest mean scores with statistical significance at the level of .05.
2. The student's vocabulary retention mean scores after the 2 weeks and 4 weeks experiment were not significantly different at the .05 level
3. The students had higher satisfaction on learning English after being taught by rhythmic vocabulary activities.

Key Words: Rhythmic activities, Vocabulary learning, Vocabulary retention, English

บทนำ

ในด้านการศึกษาของประเทศไทย กระทรวงศึกษาธิการได้ตระหนักถึงความจำเป็นและเล็งเห็นความสำคัญของภาษาอังกฤษ จึงมีการปรับเปลี่ยนหลักสูตรของการเรียนภาษาอังกฤษให้เป็นไปตามกระแสของสังคม โดยหลักสูตรภาษาอังกฤษพุทธศักราช 2544 ได้กำหนดให้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นต้นไป ซึ่งเป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษของคนไทยและพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถใช้ภาษาอังกฤษในระดับที่ติดต่อสื่อสารได้ โดยสามารถรับและส่งสาร และมีความรู้ความเข้าใจสารสนเทศต่าง ๆ ได้ เป็นอย่างดี โดยเน้นความรู้ความสามารถของผู้เรียนด้านวัฒนธรรมและทักษะทางภาษาทั้ง 4 ด้าน คือ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่านและทักษะการเขียนไปพร้อม ๆ กัน (กรมวิชาการ. 2545 : 1-2)

ในการเรียนภาษาใดก็ตาม ทุกภาษามีองค์ประกอบที่สำคัญเหมือนกัน คือ เสียง คำศัพท์ และไวยากรณ์ การเรียนภาษาที่จะช่วยให้เข้าใจภาษาได้ดียิ่งขึ้น คือ ความเข้าใจโครงสร้างของภาษา และการรู้ความหมายของคำศัพท์ (ดวงเดือน จังพานิช. 2542 : 3; อ้างอิงจาก Long and Richards. 1987 : 305) ซึ่งกล่าวได้ว่าคำศัพท์เป็นองค์ประกอบหนึ่งซึ่งถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของภาษา การที่ผู้เรียนได้เรียนรู้คำศัพท์มากและสามารถนำมาใช้ได้ อย่างถูกต้องคล่องแคล่วย่อมช่วยให้การเรียนภาษาได้ผลดี (ดวงเดือน แสงชัย. 2539:118) ดังคำกล่าวที่ว่านักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษได้ดีนั้น จำเป็นต้องมีความแม่นยำและมีความคงทนในการจำคำศัพท์ (สำเนา ศรีประมงค์. 2547: 2)

การจำคำศัพท์ได้มากเท่าใดก็ย่อมได้เปรียบมากเท่านั้น และเมื่อยิ่งรู้หน้าที่การใช้คำศัพท์นั้นๆ ก็ถือว่าได้เปรียบมาก อีกทั้งยังเกิดทักษะในการใช้ภาษาและจำได้ตลอดไป (นเรศ สุรสิทธิ์. 2544 : 221) จะเห็นได้ว่าคำศัพท์เปรียบเสมือนองค์ประกอบพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อการเรียนภาษาอังกฤษเป็นอย่างมาก

อย่างไรก็ตามสภาพปัญหาในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยเฉพาะที่เกี่ยวกับการเรียนรู้คำศัพท์ของนักเรียนที่ปรากฏ คือ นักเรียนจำคำศัพท์ที่ตัวเองเรียนมาแล้วไม่ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเวลาจะใช้คำศัพท์ในสถานการณ์ต่างๆ ไม่สามารถจะนึกคำศัพท์นั้นๆ ได้ มีความยากในการหาคำศัพท์ที่ถูกต้องเพื่อบรรยายสิ่งที่ต้องการจะพูด (กรมวิชาการ. 2540: 2) หรือเมื่อจัดกิจกรรมทางด้านภาษา นักเรียนไม่สามารถทำงานหรือกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายได้ และไม่มี ความมั่นใจในการใช้ภาษา เนื่องมาจากนักเรียนมีความรู้ในเรื่องของคำศัพท์น้อย (ศิริวรรณ โสภิตภักดีพงษ์. 2544: 3)

จากรายงานของสำนักทดสอบทางการศึกษาเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ (National Test หรือ NT) ในรายวิชาภาษาอังกฤษ ปีการศึกษา 2549 ระบุว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในภาพรวมทั้งประเทศ ได้คะแนนเฉลี่ย 13.81 จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน หรือคิดเป็นร้อยละ 34.51 ซึ่งถือว่าเป็นคะแนนที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานและควรปรับปรุง (สำนักทดสอบทางการศึกษา. 2550: ออนไลน์) ผลการรายงานนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุภาพ ดลโสภณ (2542: 45) ซึ่งพบว่าถ้าเด็กไม่มีความแม่นยำ หรือไม่มีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์แล้ว เด็กจะไม่

สามารถเรียนภาษา ได้ดีทั้งการพูด การฟัง การอ่าน และการเขียน ส่งผลให้มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ต่ำ พันธณี วิหคโต (2546: 27) ได้สังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษพบว่า ครูที่สอนในโรงเรียนระดับประถมศึกษาส่วนใหญ่ขาดความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหา และขาดทักษะทางการสอน เนื่องจากมีประสบการณ์น้อย ไม่มีความถนัด และไม่มีโอกาสพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่อง ซึ่งส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ไม่ถึงร้อยละ 14 ที่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษโดยตรง และปัญหาเกี่ยวกับตัวนักเรียนในระดับประถมศึกษาคือ นักเรียนขาดความพร้อม ไม่สนใจเรียน มีระดับสติปัญญาไม่เท่าเทียมกันบางคนไม่มีพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษ ทำให้ปรับตัวตามกิจกรรมการเรียนไม่ทันจำคำศัพท์ เสียงพยัญชนะแต่ละตัวไม่ได้

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ครูภาษาอังกฤษจึงควรให้ความสำคัญในการศึกษาค้นคว้าและแสวงหาแนวทางและวิธีการที่เหมาะสม เพื่อกระตุ้นและจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ จากการศึกษาเกี่ยวกับวิธีการสอน คำศัพท์ พบว่าวิธีการสอนที่ส่งเสริมความรู้ด้านคำศัพท์ได้อย่างมีประสิทธิภาพวิธีหนึ่งในระดับประถมศึกษา คือ การนำเพลงมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เนื่องจากธรรมชาติของเด็กในวัยนี้ชื่นชอบในการร้องเพลง เพราะการร้องเพลงทำให้ได้เปลี่ยนอิริยาบถ ทำให้บทเรียนมีชีวิตชีวามากขึ้น บทเพลงจึงเป็นกิจกรรมที่ใช้ส่งเสริมทักษะทางภาษาได้เป็นอย่างดี (บัณฑิต ฉัตรวิโรจน์. 2549:127) ซึ่งการเรียนที่มีชีวิตชีวาและการที่ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมมากเท่าใด ก็จะทำให้ความสามารถในการเรียนรู้และจดจำคำศัพท์เพิ่ม

มากขึ้นเท่านั้น (วัตชิน-โจนส์. 2001: 1) เกรนัฟ (Grenough 2000: Retrieved) ได้กล่าวไว้ว่า ดนตรีสามารถเข้าถึง จิตใต้สำนึกของเราได้อย่างรวดเร็วและลึกลับ และเพลงเป็นสื่อที่มีพลังในการนำเสนอความรู้ใหม่ๆ และเสริมความเข้มแข็งให้กับโครงสร้างที่ได้เรียนไปแล้ว และยิ่งกล่าวอีกว่าเพลงสามารถเข้าสู่การรับรู้ของสมองโดยวิธีที่แตกต่างและคงอยู่ในสมองของเราได้ยาวนานกว่า เพลงสามารถกระตุ้นการรับรู้ของสมองทั้งซีกซ้ายและซีกขวาและยังเป็นสื่อเอกสารจริงที่มีเสน่ห์ สอดคล้องกับเมอร์ฟี (Murphey 1994: 6) ซึ่งกล่าวว่า เป็นเรื่องปกติที่เราจะลืมเรื่องเกือบทุกเรื่องในภาษาอื่น ยกเว้นเพลงซึ่งจะฝังอยู่ในใจจนกลายเป็นส่วนหนึ่งของเราและสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในห้องเรียนภาษา ซึ่งนับเป็นตัวช่วยระดับแนวหน้าที่เติมเต็มความต้องการไม่เฉพาะแต่เยาวชนแต่กับเราทุกคนตลอดชีวิต

นักวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศหลายท่านทดลองใช้เพลงประกอบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เช่น จิราภรณ์ เลี่ยมไธสง (2546: 90) ได้วิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนโดยการใช้กิจกรรมประกอบจังหวะโดยใช้เพลง โคลง และบทพูดเข้าจังหวะเป็นสื่อเสริมมีความพึงพอใจในการเรียน และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อรุมา ราชภูร์วงศ์ศรี (2545: บทคัดย่อ) ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบเพลงประกอบกับวิธีสอนแบบ Total Physical Response หรือ TPR พบว่านักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษด้วยวิธีสอนแบบใช้เพลง

ประกอบมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบ TPR อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 โชมเมอร์ส (Somers. 2000: Abstract) ศึกษาพบว่า จังหวะ ดนตรี เพลง และบทพูดเข้าจังหวะ เป็นกลวิธีที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะการฟังและทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนเกาหลีที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ครูซครูซ (Cruz-Cruz. 2005 : Abstract) ได้ศึกษาผลการสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการใช้ดนตรีและเพลงในการสอนไวยากรณ์และคำศัพท์ พบว่าดนตรีและเพลงสามารถช่วยพัฒนาการเรียนรู้ไวยากรณ์และคำศัพท์ของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สภาพปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษและประสบการณ์ในการสอนของผู้วิจัยพบว่านักเรียนไม่ค่อยมีความกระตือรือร้นในการเรียนภาษาอังกฤษ จดจำคำศัพท์ไม่ได้ และมีผลการเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษต่ำ ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะนำเอากิจกรรมประกอบจังหวะ ได้แก่ เพลง และบทพูดเข้าจังหวะมาเป็นกิจกรรมหลักในการสอนภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้ด้านคำศัพท์และความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ของนักเรียน เพราะการนำกิจกรรมประกอบจังหวะมาใช้ประกอบการเรียนการสอนให้สัมพันธ์กับบทเรียนสำหรับเด็กในวัยประถมศึกษาชั้นนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะให้เด็กเรียนด้วยความสนุกเพลิดเพลิน ไม่เบื่อหน่ายวิชาที่เรียน เป็นการได้รับความรู้จากบทเรียนคละเคล้าไปกับการเล่นโดยไม่รู้ตัว และช่วยส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ ความจำของเด็กได้ดีขึ้น อีกทั้งเพลงยังช่วยเสริมสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน ลดความตึงเครียดในบทเรียนส่งผลให้นักเรียนมีความพึงพอใจในการ

เรียนภาษาอังกฤษสูงขึ้นด้วย ผู้วิจัยจึงสังเกตเห็นว่ากิจกรรมดังกล่าวจะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลของการใช้กิจกรรมประกอบจังหวะที่มีต่อความรู้ด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
2. เพื่อศึกษาผลของการใช้กิจกรรมประกอบจังหวะที่มีต่อความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์หลังจบการทดลองเมื่อเวลาสิ้นสุดแล้วเป็นเวลา 2 สัปดาห์ กับ 4 สัปดาห์
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมประกอบจังหวะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

อุปกรณ์และวิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมประกอบจังหวะเป็นกิจกรรมหลักในบทเรียน
2. แบบทดสอบวัดความสามารถในด้านความรู้คำศัพท์
3. แบบทดสอบวัดความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์
4. แบบสอบถามวัดความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษ
5. แบบสัมภาษณ์วัดการเรียนรู้ด้านความรู้คำศัพท์

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. การสร้างและการหาคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ในการทดลอง

สร้างแผนการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับ

คำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยการใช้เพลง และบทพูด เข้าจังหวะเป็นกิจกรรมหลักในการจัดการเรียน การสอน จำนวน 12 แผน นำแผนการจัดการเรียนรู้ ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษา อังกฤษตรวจสอบความถูกต้องของการใช้ภาษา ความเหมาะสมของเนื้อหา การจัดกิจกรรมการ เรียนการสอน และวิธีการวัดประเมินผล เพื่อหา ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

2. การสร้างและการหาคุณภาพแบบ ทดสอบวัดความสามารถในด้านความรู้คำศัพท์ และแบบทดสอบวัดความคงทนในการเรียนรู้ คำศัพท์

สร้างแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 45 ข้อ และแบบทดสอบ แบบเติมคำ 15 ข้อ รวมทั้งหมด 60 ข้อ โดยวัดผล การเรียนรู้คำศัพท์ด้านการสะกดคำ ความหมาย และการนำไปใช้ ในการสร้างแบบทดสอบนั้น คำศัพท์ที่ใช้ในแบบทดสอบจะไม่อยู่ในบริบท (context) เพื่อหลีกเลี่ยงการเดาความหมาย คำศัพท์จากบริบท เพราะในบางครั้งนักเรียน สามารถเดาความหมายคำศัพท์จากบริบทที่เข้ามา ได้โดยไม่ต้องอาศัยการจำ ซึ่งผู้วิจัยควรจะ ตระหนักถึงเรื่องนี้ เนื่องจากผู้วิจัยต้องการศึกษา การจำคำศัพท์และความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นจำนวน 60 ข้อ ไปให้ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการสอนภาษาอังกฤษและ การวัดประเมินผล พิจารณาเพื่อตรวจสอบคุณภาพ ด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) และความถูกต้องทางไวยากรณ์ โดยพิจารณาว่า แบบทดสอบที่สร้างขึ้นมานั้น สอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้

ภาษาต่างประเทศหรือไม่ แล้วคัดเลือกแบบทดสอบ ชนิดเลือกตอบจำนวน 30 ข้อ และแบบทดสอบ แบบเติมคำ 10 ข้อ รวมทั้งหมด 40 ข้อ

3. การสร้างและการหาคุณภาพแบบ สอบถามวัดความพึงพอใจในการเรียนภาษา อังกฤษของนักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรม ประกอบจังหวะ

สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจในการ เรียนภาษาอังกฤษ โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 สร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 3 ระดับ โดยผู้วิจัยสร้างข้อคำถาม จำนวน 25 ข้อ โดยคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ คือ ข้อความ จะต้องสั้น เข้าใจง่ายและมีความชัดเจน ตอนที่ 2 สร้างแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อสอบถามความคิดเห็นต่างๆ ไปของนักเรียน นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัย สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมิน ผลตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความเหมาะสมของข้อคำถาม การใช้ภาษาและ ความชัดเจนของคำ แล้วคัดเลือกไว้ 20 ข้อ เพื่อนำ ไปใช้ในการทดลอง

4. การสร้างและการหาคุณภาพแบบ สัมภาษณ์วัดการเรียนรู้ด้านความรู้คำศัพท์

สร้างคำถาม เกณฑ์การให้คะแนน และ แบบฟอร์มบันทึกคะแนนในการสัมภาษณ์ผู้เรียน นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว ไปให้ผู้ เชี่ยวชาญการสอนภาษาอังกฤษ และการวัด ประเมินผลพิจารณาให้คำแนะนำแล้วนำคำถาม มาใช้ในการทดลอง

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดปากบ่อ เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2551 จำนวน 5 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 170 คน โดยระดับความสามารถนักเรียนในแต่ละห้องคละกันหมด

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดปากบ่อ เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก มา 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 37 คน จากจำนวนนักเรียนทั้งหมด 5 ห้องเรียน

2. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยทดลองสอนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบ คาบละ 50 นาที รวมทั้งสิ้น 24 คาบ ซึ่งไม่รวมคาบการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง

3. วิธีดำเนินการทดลอง

3.1 จัดปฐมนิเทศ เพื่อทำความเข้าใจกับนักเรียนถึงกระบวนการวิธีการดำเนินการทดลอง จุดประสงค์และวิธีการประเมินผลการเรียน

3.2 ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในด้านความรู้คำศัพท์ โดยใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 1 ชั่วโมง และนำแบบสอบถามวัดความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษมาให้นักเรียนทำ โดยผู้วิจัยเป็นผู้อ่านข้อคำถามให้นักเรียนฟัง ใช้เวลาในการทำแบบสอบถาม 20 นาที

3.3 ดำเนินการทดลอง โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสอนเอง เป็นเวลา 24 คาบ คาบละ 50 นาที สัปดาห์ละ 2 คาบ รวม 12 สัปดาห์

3.4 สัมภาษณ์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ครั้งที่ 1 ในสัปดาห์ที่ 4 ครั้งที่ 2 ในสัปดาห์ที่ 8

และครั้งที่ 3 ในสัปดาห์ที่ 12 โดยใช้การบันทึกแถบเสียง และบันทึกคะแนนและคำตอบลงในแบบบันทึกการสัมภาษณ์

3.5 ทำการทดสอบหลังเรียน (Post-test) หลังเสร็จสิ้นการทดลองทันที ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในด้านความรู้คำศัพท์ โดยใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 1 ชั่วโมง และนำแบบสอบถามวัดความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษมาให้นักเรียนทำ โดยผู้วิจัยเป็นผู้อ่านข้อคำถามให้นักเรียนฟัง ใช้เวลาในการทำแบบสอบถาม 20 นาที

3.6 หลังจากการทดลองสิ้นสุดแล้วเป็นเวลา 2 และ 4 สัปดาห์ นำแบบทดสอบวัดความคงทนในการเรียนรู้ซึ่งได้จัดพิมพ์เรียงลำดับข้อและตัวเลือกใหม่ ไปทดสอบกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดิม เพื่อศึกษาความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ของนักเรียน

4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 เก็บรวบรวมข้อมูลจากกระดาษคำตอบ วิเคราะห์คะแนนที่ได้จากการทดสอบแต่ละครั้งเพื่อเก็บเป็นข้อมูลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows

4.2 นำข้อมูลทางสถิติที่ได้จากการวิเคราะห์ มาจัดกระทำ ดังนี้

4.2.1 เปรียบเทียบผลคะแนนความรู้ด้านคำศัพท์ ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

4.2.2 เปรียบเทียบความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ หลังจบการทดลองเมื่อเวลาสิ้นสุดแล้วเป็นเวลา 2 สัปดาห์ และ 4 สัปดาห์

4.3 วิเคราะห์ และจำแนกข้อมูลจากแถบบันทึกเสียง และแบบบันทึกการสัมภาษณ์

แล้วสรุปเป็นความเรียงเพื่อเสริมเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพในขั้นตอนของการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะที่ได้จากการทดลอง

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สถิติพื้นฐาน

5.1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean)

5.1.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

(Standard Deviation)

5.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

5.2.1 เพื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้ t-test for Dependent Samples

5.2.2 เพื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยหลังจบการทดลองเมื่อเวลาสิ้นสุดแล้ว 2 และ 4 สัปดาห์ โดยใช้ t-test for Dependent Samples

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอเป็น 3 ตอน โดยใช้รูปแบบตารางประกอบความเรียง ดังนี้

ตาราง 1 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนความรู้ด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษก่อนการทดลองและหลังการทดลองของนักเรียนที่เรียนด้วยการใช้กิจกรรมประกอบจังหวะ

ผลการเรียนรู้	N	M	S.D.	t	p
ก่อนการทดลอง	37	8.78	3.242		
หลังการทดลอง	37	18.35	9.022	5.322**	0.00

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการวัดความรู้ด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษก่อนการทดลองและหลังการทดลองของนักเรียนที่เรียนด้วยการใช้กิจกรรมประกอบจังหวะ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษหลังสิ้นสุดการทดลองไปแล้ว 2 สัปดาห์ กับ 4 สัปดาห์

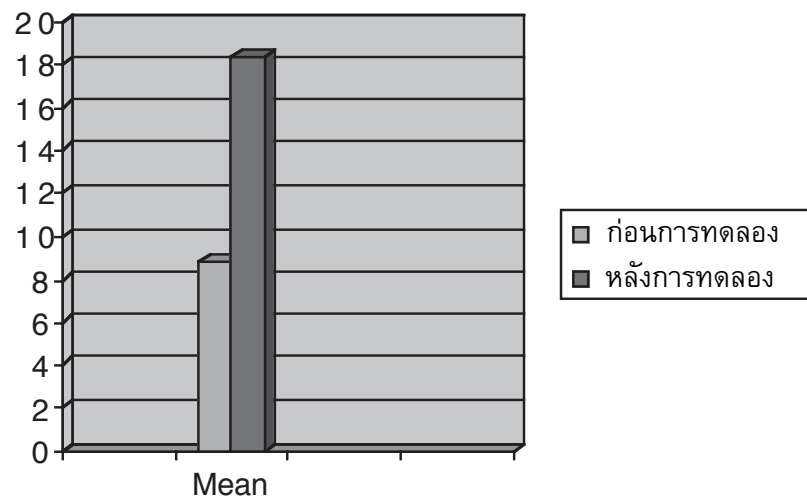
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการวัดความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนที่เรียนด้วยการใช้กิจกรรมประกอบจังหวะ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการวัดความรู้ด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษก่อนการทดลองและหลังการทดลองของนักเรียนที่เรียนด้วยการใช้กิจกรรมประกอบจังหวะ

จากตาราง 1 พบว่า คะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองเท่ากับ 8.78 และหลังการทดลองเท่ากับ 18.35 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ว่า นักเรียนที่เรียนด้วยการใช้กิจกรรม ประกอบจังหวะมีความรู้ด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง ดังปรากฏในภาพที่ 1

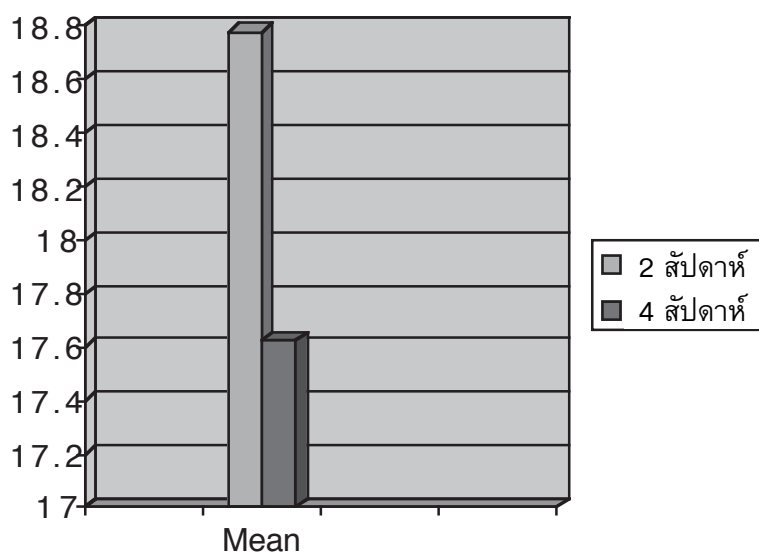
ภาพที่ 1 แผนภูมิแท่งเปรียบเทียบคะแนนความรู้ด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษก่อนการทดลอง และหลังการทดลองของนักเรียนที่เรียนด้วยการใช้กิจกรรมประกอบจังหวะ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษหลังสิ้นสุดการทดลองไปแล้ว 2 สัปดาห์ กับ 4 สัปดาห์

ตาราง 2 แสดงการเปรียบเทียบความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษหลังสิ้นสุดการทดลองไปแล้ว 2 สัปดาห์ กับ 4 สัปดาห์

ความคงทน	N	M	S.D.	t	p
2 สัปดาห์	37	18.27	9.347	1.753	.088
4 สัปดาห์	37	17.62	8.581		

จากตาราง 2 พบว่า คะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบหลังสิ้นสุดการทดลองไปแล้ว 2 สัปดาห์ กับ 4 สัปดาห์ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งคะแนนเฉลี่ยหลังสิ้นสุดการทดลองไปแล้ว 2 สัปดาห์เท่ากับ 18.27 และคะแนนเฉลี่ยหลังสิ้นสุดการทดลองไปแล้ว 4 สัปดาห์เท่ากับ 17.62 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ว่า นักเรียนที่เรียนด้วยการใช้กิจกรรมประกอบจังหวะมีความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษหลังสิ้นสุดการทดลองไปแล้ว 2 สัปดาห์ กับ 4 สัปดาห์ไม่แตกต่างกัน ดังปรากฏในภาพที่ 2

ภาพที่ 2 แผนภูมิแท่งเปรียบเทียบความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษหลังสิ้นสุดการทดลองไปแล้ว 2 สัปดาห์ กับ 4 สัปดาห์

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการวัดความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนที่เรียนด้วยการใช้กิจกรรมประกอบจังหวะ

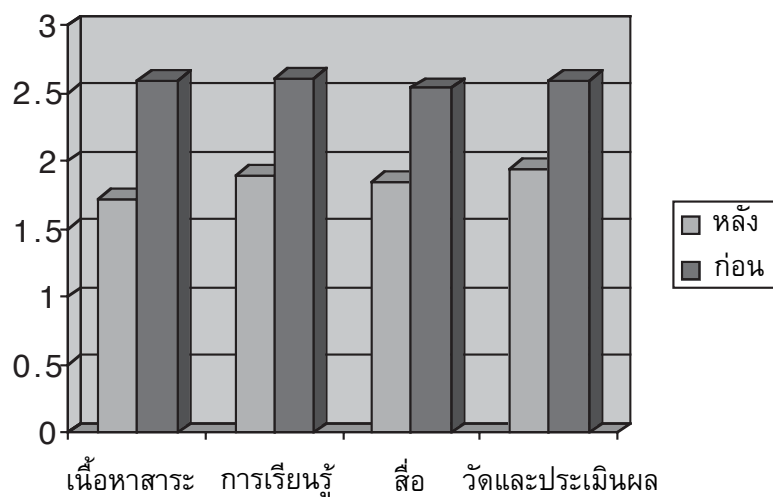
ตาราง 3 แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษก่อนการทดลองของนักเรียนที่เรียนด้วยการใช้กิจกรรมประกอบจังหวะ

ความพึงพอใจ	M	S.D.	แปลความ
ด้านเนื้อหาสาระ	1.72	0.53	พึงพอใจปานกลาง
ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้	1.9	0.51	พึงพอใจปานกลาง
ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้	1.85	0.47	พึงพอใจปานกลาง
ด้านการวัดและประเมินผล	1.94	0.49	พึงพอใจปานกลาง
รวม	1.85	0.5	พึงพอใจปานกลาง

ตาราง 4 แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษหลังการทดลองของนักเรียนที่เรียนด้วยการใช้กิจกรรมประกอบจังหวะ

ความพึงพอใจ	M	S.D.	แปลความ
ด้านเนื้อหาสาระ	2.59	0.54	พึงพอใจมาก
ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้	2.61	0.52	พึงพอใจมาก
ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้	2.54	0.55	พึงพอใจมาก
ด้านการวัดและประเมินผล	2.60	0.54	พึงพอใจมาก
รวม	2.59	0.54	พึงพอใจมาก

จากตาราง 3 และ 4 พบว่าคะแนนความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษหลังการทดลองเพิ่มขึ้นมากกว่าก่อนการทดลอง โดยมีคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองเท่ากับ 1.85 ค่าเฉลี่ยหลังการทดลองเท่ากับ 2.59 และผลต่างของคะแนนเท่ากับ 0.74 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ว่า นักเรียนที่เรียนด้วยการใช้กิจกรรมประกอบจังหวะมีความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง ดังปรากฏในภาพที่ 3

ภาพที่ 3 แผนภูมิแท่งเปรียบเทียบคะแนนความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาผลการใช้กิจกรรมประกอบจังหวะเพื่อพัฒนาความรู้ด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษและความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบความรู้ด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

การใช้กิจกรรมประกอบจังหวะเป็นกิจกรรมหลักในบทเรียนการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ทำให้นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบหลังการทดลอง สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการเปรียบเทียบความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ

การใช้กิจกรรมประกอบจังหวะเป็นกิจกรรมหลักในบทเรียนการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ทำให้นักเรียนมีผลต่างของคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบหลังสิ้นสุดการทดลองไปแล้ว 2 สัปดาห์ กับ 4 สัปดาห์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษ

การใช้กิจกรรมประกอบจังหวะเป็นกิจกรรมหลักในบทเรียนการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษ สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง

อภิปรายผล

จากการศึกษาผลการใช้กิจกรรมประกอบจังหวะเพื่อพัฒนาความรู้ด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

และความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สามารถอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1. จากการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบก่อนการทดลองกับหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองเท่ากับ 8.78 และคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองเท่ากับ 18.35 จะเห็นได้ว่าการสอนโดยการใช้กิจกรรมประกอบจังหวะเป็นหลักในบทเรียนการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษในระยะเวลา 24 คาบนั้น ทำให้นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองเพิ่มขึ้นเท่ากับ 9.57 แสดงว่าการเรียนโดยการใช้กิจกรรมประกอบจังหวะ สามารถทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ อันเนื่องมาจากกิจกรรมประกอบจังหวะเป็นกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น เต็มใจ และตั้งใจเรียนมากขึ้น เพราะได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินจากการร้องเพลง พูดเข้าจังหวะ และทำท่าทางประกอบ อีกทั้งการร้องเพลงและการพูดเข้าจังหวะทำให้นักเรียนเข้าใจและจดจำคำศัพท์ในบทเรียนได้ดีขึ้น ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับหลักการที่ว่า การเรียนที่มีชีวิตชีวา และผู้เรียนมีส่วนร่วมมากเท่าใด ก็จะทำให้ความสามารถในการเรียนรู้และจดจำคำศัพท์เพิ่มมากขึ้นเท่านั้น (วัตชิน-โจนส์. 2544) เช่นเดียวกับคำกล่าวของนิตยา สุวรรณศรี (2542: 70) ที่กล่าวไว้ว่าการสอนโดยใช้เพลงภาษาอังกฤษทำให้นักเรียนรู้สึกว่าการเรียนมีความหมาย น่าสนใจและสนุกสนาน ทำให้จำในสิ่งที่เรียนไปแล้ว เช่น คำศัพท์หรือการออกเสียง ทำให้นักเรียนจดจำได้ดียิ่งขึ้น

นอกจากนี้การสอนโดยการใช้กิจกรรมประกอบจังหวะยังเสริมสร้างพัฒนาการ 4 ด้านให้กับผู้เรียน ดังนี้

ด้านร่างกายหรือพละนามัย เนื่องจากเด็กชอบเคลื่อนไหว ไม่ชอบอยู่นิ่ง ในการเรียนการสอนได้ใช้ท่าทางประกอบเพลงและบทพูดเข้าจังหวะ ทำให้เด็กได้ทำท่าทางประกอบตามครูหรือคิดท่าทางขึ้นเอง ทำให้เกิดการเคลื่อนไหวทุกๆ ส่วนของร่างกายที่เกิดประโยชน์

ด้านอารมณ์ ในขณะที่เด็กร่วมร้องเพลงหรือทำท่าทางประกอบ จะมื่ออารมณ์แจ่มใส สนุกสนาน ดวงตาเป็นประกายอย่างมีความสุข กิจกรรมประกอบจังหวะจะช่วยให้เด็กคลายเครียด เนื่องจากท่วงทำนองที่มีความสนุกสนาน

ด้านสังคม เมื่อเด็กมาโรงเรียนซึ่งเป็นสังคมใหม่ประกอบไปด้วยสถานที่ใหม่ เพื่อนใหม่ ครู หรือคนอื่นๆ ที่ทำหน้าที่ในโรงเรียน สิ่งที่จะช่วยให้เด็กคุ้นเคยและเข้ากับผู้อื่นได้ดี ก็คือการใช้กิจกรรมประกอบจังหวะเป็นสื่อ ซึ่งจะช่วยให้เด็กได้สนิทสนมใกล้ชิดกับครู เพื่อนๆ ทั้งยังได้ความรู้จากเพลงอีกด้วย

ด้านสติปัญญา กิจกรรมประกอบจังหวะช่วยให้เด็กมีความรู้ความเข้าใจเรื่องราวต่างๆ ได้ดี ฝึกให้รู้จักคิดทั้งช่วยให้อ่านได้เร็วกว่าการบอกเล่าอีกด้วย

สรุปได้ว่าการสอนโดยการใช้กิจกรรมประกอบจังหวะเป็นหลักในบทเรียน ทำให้นักเรียนมีความรู้ด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษสูงขึ้น อีกทั้งช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ ของร่างกายอีกด้วย

2. จากคะแนนเฉลี่ยในการทดสอบหลังสิ้นสุดการทดลองไปแล้ว 2 สัปดาห์ กับ 4 สัปดาห์ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่เรียนโดยการใช้กิจกรรมประกอบจังหวะมีความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์

ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนทดสอบหลังสิ้นสุดการทดลองไปแล้ว 2 สัปดาห์เท่ากับ 18.05 และคะแนนทดสอบหลังสิ้นสุดการทดลองไปแล้ว 4 สัปดาห์เท่ากับ 17.81 โดยมีคะแนนเฉลี่ยลดลงเท่ากับ 0.24 จะเห็นได้ว่าการสอนโดยการใช้กิจกรรมประกอบจังหวะเป็นหลักในบทเรียนการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ทำให้นักเรียนมีความคงทนในการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน แม้จะผ่านระยะเวลา 2 และ 4 สัปดาห์หลังการทดลองไปแล้วก็ตาม ทั้งนี้เนื่องมาจากปัจจัยดังนี้ การเรียนรู้คำศัพท์โดยการใช้กิจกรรมประกอบจังหวะทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้โดยผ่านประสาทสัมผัสและกล้ามเนื้อ นักเรียนมีการเคลื่อนไหวร่างกายจากการทำท่าทางประกอบ และมีการร้องเพลงหรือพูดเข้าจังหวะซ้ำๆ นักเรียนพูดเข้าจังหวะหรือร้องเพลงได้โดยอัตโนมัติ ไม่ต้องตั้งใจหรือท่องจำก็ได้ ทำให้เกิดความคงทนในการเรียนรู้สอดคล้องกับคำกล่าวของฟิลิปส์ (Philips, 2545: 134) ที่กล่าวว่า ดนตรีและจังหวะช่วยในการเลียนแบบและจดจำภาษาได้ง่าย การสอนภาษาด้วยเพลงและบทพูดเข้าจังหวะจึงคงทนและจดจำได้นานกว่า เนื่องจากเด็กสามารถจดจำคำศัพท์ต่างๆ ได้ง่ายและมีการท่องซ้ำไปซ้ำมา

การที่คะแนนเฉลี่ยในการทดสอบหลังสิ้นสุดการทดลองไปแล้ว 4 สัปดาห์ลดลงมากกว่าหลังสิ้นสุดการทดลองไปแล้ว 2 สัปดาห์นั้น เกิดจากการที่นักเรียนไม่ได้รับการทบทวนบทเรียนหลังจากสิ้นสุดการทดลองไปแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของชมิทต์ (Schmitt, 2000: 131) ที่ว่า ความจำมีความสัมพันธ์กับระยะเวลาที่ล่วงไปแล้ว ความจำระยะสั้น (Short-term memory) ถ้าได้รับการทบทวนอย่างสม่ำเสมอก็จะกลายเป็นความจำ

ระยะยาว (Long-term memory) ได้ แต่ถ้าไม่ได้ รับการทบทวนหรือรีฟรึนก็จะทำให้ลืมได้ ยิ่งนานวัน เปอร์เซนต์ของความจำที่ออกมา ก็จะยิ่งน้อยลง

3. จากการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจาก แบบสอบถามความพึงพอใจทั้ง 2 ครั้ง พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยการใช้กิจกรรมประกอบจังหวะ มีความพึงพอใจในภาพรวมสูงกว่าก่อนการทดลอง โดยคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองเท่ากับ 1.85 คือ มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง และคะแนน เฉลี่ยหลังการทดลองเท่ากับ 2.59 คือ มีความพึงพอใจในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์ความพึงพอใจ รายด้านหลังการทดลองสิ้นสุด พบว่า ด้านเนื้อหาสาระ นักเรียนมีความพึงพอใจมาก เพราะเนื้อหา เป็นเรื่องที่น่าสนใจ ได้เรียนรู้วัฒนธรรมของเจ้าของ ภาษา และเนื้อหาสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ นักเรียน มีความพึงพอใจมาก เพราะได้ร้องเพลงและพูดเข้า จังหวะ ได้แสดงท่าทางประกอบจังหวะ มีการฝึก ความกล้าแสดงออก ครูสอนสนุกไม่น่าเบื่อ มีการ อธิบายประกอบการสาธิต ทำให้เข้าใจบทเรียน ได้ง่าย

ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้นักเรียน มีความพึงพอใจมาก เพราะสื่อและอุปกรณ์การ เรียนรู้สอดคล้องกับเรื่องที่เรียน มีความหลากหลาย เช่น บัตรภาพที่มีสีสันสวยงาม และใช้ของจริงมา เป็นสื่อการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนจำคำศัพท์ ได้ง่ายและยาวนานขึ้น อีกทั้งสื่อและอุปกรณ์ที่นำ มาใช้มีคุณภาพ ทั้งในเรื่องของความชัดเจนของเพลง และความสนุกสนานของท่วงทำนอง เป็นต้น

ด้านการวัดประเมินผล นักเรียนมีความ พึงพอใจมาก เพราะได้รับการชมเชยจากครูและเพื่อน

เวลาที่ทำงานหรือตอบคำถามได้ถูกต้อง มีการทำ แบบฝึกหัดและแบบทดสอบที่ตรงกับสิ่งที่เรียน ทำให้ทราบความก้าวหน้าของตนเอง และครูให้ คะแนนด้วยความยุติธรรมไม่ลำเอียง

ในส่วน of แบบสอบถามปลายเปิดที่ให้ นักเรียนแสดงความคิดเห็น ผู้วิจัยพบว่า นักเรียน ส่วนใหญ่ชอบที่จะร้องเพลงและพูดเข้าจังหวะเพราะ รู้สึกว่าได้เรียนรู้อย่างสนุกสนาน ไม่เครียดหรือวิตก กังวล บรรยากาศในชั้นเรียนมีการผ่อนคลายกว่า วิชาอื่นๆ นักเรียนยินดีให้ความร่วมมือด้วยความเต็มใจ และอยากให้มีการจัดการเรียน การสอนแบบนี้อีก แสดงให้เห็นว่านักเรียน มีความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษโดยการใช้กิจกรรมประกอบจังหวะมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในด้านการเรียนการสอน

ในการนำกิจกรรมประกอบจังหวะมาเป็น กิจกรรมหลักในบทเรียนการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการจัดการเรียน การสอน ดังนี้

1.1 การสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษโดย การใช้กิจกรรมประกอบจังหวะเป็นหลักในบทเรียน ทำให้กิจกรรมการเรียนมีความสนุกสนาน ไม่น่าเบื่อ ไม่ทำให้นักเรียนเครียดหรือวิตกกังวล แต่จะทำให้นักเรียนเพลิดเพลินไปกับเสียงเพลงและดนตรี พร้อมๆ กับการเรียนรู้คำศัพท์

อย่างไรก็ตามการใช้กิจกรรมประกอบจังหวะ ครูผู้สอนควรมีข้อคำนึงถึงดังนี้

1.1.1 การออกเสียงคำศัพท์หรือ ประโยคในบทเพลงและบทพูดเข้าจังหวะ บางครั้ง อาจจะผิดเพี้ยนไปบ้าง เพื่อให้เกิดความคล่องจง

เข้าจังหวะ สนุกสนานเข้าใจ และง่ายต่อการจำ ดังนั้นครูผู้สอนต้องอธิบายให้นักเรียนเข้าใจและฝึกการออกเสียงที่ถูกต้อง

1.1.2 การใช้กิจกรรมประกอบจังหวะในชั้นเรียน ครูผู้สอนควรมีการเตรียมตัวมาเป็นอย่างดี เช่น ฝึกร้องเพลง หรือพูดเข้าจังหวะให้ได้อย่างคล่องแคล่วและมั่นใจ การที่ครูผู้สอนได้ร่วมทำกิจกรรมร่วมกับนักเรียน จะเป็นสิ่งจูงใจให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นมากกว่าการให้นักเรียนฟังจากแถบบันทึกเสียงเพียงอย่างเดียว

1.1.3 การแสดงท่าทางประกอบเพลงหรือบทพูดเข้าจังหวะนั้น ครูผู้สอนไม่ควรบังคับนักเรียนให้แสดงออกตามที่ครูคาดหวัง เนื่องจากนักเรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ทั้งในเรื่องของความสามารถและความกล้าแสดงออก

1.1.4 ครูผู้สอนควรเลือกเพลงหรือบทพูดเข้าจังหวะที่ไม่ยาวเกินไป มีการใช้คำหรือประโยคซ้ำๆ มีความชัดเจนและจังหวะเข้าใจ เพื่อให้ให้นักเรียนจำได้ติดปากและสามารถนำไปใช้เพื่อการสื่อสารได้ในสถานการณ์จริง

1.1.5 สภาพของสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้ เช่น เครื่องเล่นเทป ระดับเสียงของเทปเพลงควรอยู่ในสภาพดีมีความดังชัดเจน เพราะอาจจะเป็นอุปสรรคทำให้กิจกรรมการเรียนรู้ไม่เป็นไปตามที่คาดหวังไว้ได้

1.2 ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนต้องมีการทบทวนเนื้อหาของบทเรียนให้กับนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพราะถ้าไม่ได้รับ

การทบทวนหรือรีฟิวนิ่งก็จะทำให้ลืมได้ และยิ่งผ่านไปนานวันระดับความจำก็จะลดน้อยลง สอดคล้องกับผลของการวิจัยที่แสดงให้เห็นว่า เมื่อเวลาผ่านไป 2 และ 4 สัปดาห์ นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบลดลง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาศักยภาพของกิจกรรมประกอบจังหวะ ที่มีต่อความรู้ด้านคำศัพท์และความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษกับนักเรียนในระดับชั้นอื่นๆ เพื่อศึกษาเกี่ยวกับความเหมาะสมที่จะนำเอากิจกรรมประกอบจังหวะมาใช้ในชั้นเรียน

2.2 ควรศึกษาชนิดของคำศัพท์ที่มีประสิทธิภาพที่สุดจากการสอนโดยการใช้กิจกรรมประกอบจังหวะ เพราะจะทำให้รู้ว่าคำศัพท์ประเภทไหนควรใช้วิธีการใดในการสอน

2.3 ควรศึกษาเปรียบเทียบศักยภาพของกิจกรรมประกอบจังหวะ กับกิจกรรมประเภทอื่นๆ ที่มีต่อความรู้ด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษและความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ เช่น การเปรียบเทียบระหว่างการสอนแบบโต้ตอบทางสระ (TPR) กับการใช้กิจกรรมประกอบจังหวะ เป็นต้น

2.4 ควรเพิ่มระยะเวลาในการศึกษาความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียน ที่เรียนโดยการใช้กิจกรรมประกอบจังหวะ เช่น เปรียบเทียบหลังสิ้นสุดการทดลอง 4 สัปดาห์ กับ 8 สัปดาห์

เอกสารอ้างอิง

- [1] กรมวิชาการ. (2544). หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานภาษาอังกฤษ ชุด *Projects: Play & Learn*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: อรุณสภาคัดพร้าว.
- [2] กระทรวงศึกษาธิการ. (2540). *แนวทางปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2539-2550*. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- [3] จิราภรณ์ เลี่ยมไธสง. (2546). ผลของการใช้กิจกรรมประกอบจังหวะเป็นสื่อเสริมเพื่อเพิ่มพูนผลสัมฤทธิ์และความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดสระบัว จังหวัดบุรีรัมย์ วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- [4] ชาร่า ฟิลลิปส์. (2002). *กิจกรรมภาษาอังกฤษกับเด็ก*. แปลโดย เตือนใจ เฉลิมกิจ. กรุงเทพฯ: หน้าต่างสู่โลกกว้าง.
- [5] ดวงเดือน จังพานิช. (2542). การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยวิธีสอนแบบสัมพันธ์ขบข่าย ความหมาย และวิธีสอนแบบปกติ วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- [6] ดวงเดือน แสงชัย. (2539). *กิจกรรมสนุกเสริมคำศัพท์*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [7] นเรศ สุทธิศัพท์. (2544). *การแปลภาษาอังกฤษด้วยเทคนิคง่ายๆ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: พี.เอส.เพรส.
- [8] นิตยา สุวรรณศรี. (2542). *เพลงและเกมประกอบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ต้นอ้อ.
- [9] บัณฑิต ฉัตรวิโรจน์. (2549). *การสอนอ่านภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- [10] พันธณีย์ วิหคโต. (2546). การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ. วารสารวิชาการ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 40(13), 27.
- [11] วัดชิน-โจนส์, ปีเตอร์. (2544). [*ไวแคบบูราลี เกม แอนด์ แอคทิวิตีส์ ฟอว์ ทีชเชอร์*] *Vocabulary Games and Activities for Teachers ฉบับภาษาไทย*. แปลโดย มัลลิกา และศรีภูมิ อัครมาส. กรุงเทพฯ: เพียร์สันเอดดูเคชั่น.
- [12] ศิริวรรณ โสภิตภักดีพงษ์. (2544). การใช้เกมคำศัพท์ประกอบการสอนเพื่อสร้างความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- [13] สำนักทดสอบทางการศึกษา. *คะแนน National Test*. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://www.bet.obec.go.th/info_2006/result_bet/2549/whole/. 2550

- [14] สำเนา ศรีประมงค์. (2547). *การศึกษาผลการใช้เกมคำศัพท์ประกอบการสอนที่มีต่อความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอัสสัมชัญระยอง* ปริญญาโท ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [15] อนุภาพ ดลโสภณ. (2542). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการสอนโดยใช้เกมและการสอนตามคู่มือครู*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- [16] อรุมา ราชภู่วังศ์ศรี. (2545). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างการสอนแบบใช้เพลงประกอบและการสอนแบบการโต้ตอบทางสระ*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัยมหาสารคาม.
- [17] Cruz-Cruz, Maria Luisa. (2005). *The Effects of Selected Music and Songs on Teaching Grammar and Vocabulary to Second Grade English Language Learners*. Dissertation, Ed.D. Texas: Texas A&M University-Kingsville. Retrieved November 29, 2007, from ProQuest File Srinakharinwirot University.
- [18] Grenough, Millie. "Sing It! : Learn English Through Songs," : 2000. [Online] Retrieved October 13, 2007, from <http://www.grenough.com/singit/why.html>
- [19] Murphey, Tim. (1994). "Music and Song". London: Oxford University Press.
- [20] Schmitt, Norbert. (2000). *Vocabulary in Language Teaching*. USA: Cambridge University Press.
- [21] Somers, Leslie Eloise. (2000). *The Effects of Rhythm, Music, Song, and Chant in the Korean English Language Classroom*. Dissertation, Ph.D. Ohio: The Union Institute. [online] available: ProQuest File Srinakharinwirot University.